

40χρονα Νεοκυπριακού Συνδέσμου 4/4/2015

Παρέμβαση Τάκη Χατζηδημητρίου.

Σαράντα χρόνια μετά την ίδρυση του Νεοκυπριακού Συνδέσμου, χρειάζεται να στραφούμε πίσω σ' εκείνη την εποχή και εκείνες τις συνθήκες, που οδήγησαν στη δημιουργία και τη συγκρότησή του: Ήταν η στιγμή που όλα κατέρρεαν. Το πραξικόπημα και την εισβολή συνόδευε η αποτυχία ενός ολόκληρου συστήματος, μαζί με την ιδεολογία που τα συνόδευε, σε προέκταση και όσους το εκπροσωπούσαν.

Όταν πια φτάσαμε στο πιο ακραίο σημείο αυτής της πρωτοφανούς κρίσης, αντιμέτωποι ενός αζεπέραστου αδιεξόδου, σταθήκαμε έντρομοι μπροστά στα δεδομένα. Ούτε επίλυση του προβλήματος φαινόταν στον ορίζοντα ούτε επιστροφή στο παρελθόν ήταν δυνατή. Τα παλιά συνθήματα έφεραν την καταστροφή και το παρόν δεν ήταν αντιμετωπίσιμο. Χρειαζόταν πια μια υπέρβαση, άλλες μέθοδοι και νέοι ανεξερεύνητοι μέχρι τότε δρόμοι για την αντιμετώπιση της κατάστασης. Τότε εμφανίστηκε ο Νεοκυπριακός Σύνδεσμος με το δικό του μήνυμα.

Γράφει ο ΝΚΣ στην πρώτη του διακήρυξη: «Ήμασταν ευτυχισμένοι, ήμασταν τίμιοι, ανεκτικοί και φιλελεύθεροι. Ζούσαμε στη γαλήνη και τη ξεγνοιασιά και σιωπούσαμε. Τώρα πληρώνουμε την ένοχη σιωπή μας. Πρέπει να ψάξουμε τη σκέψη και τη συνείδηση μας, εμείς οι πολλοί, να αξιοποιήσουμε το απότομο ξύπνημα των εφτά ημερών».

Πρώτο του μήνυμα η αφύπνιση. Αφύπνιση όμως από τι;

Αφύπνιση από το ψεύδος, την καπήλευση της πατρίδας, την εκμετάλλευση του κράτους, την εθνική συνθηματολόγηση, τη συνεχή αναφορά στο εθνικό πρόβλημα, την ψευδεπίγραφη ελληνολατρία.

Όταν πια οι Έλληνες αξιωματικοί με την ελληνική σημαία τα θούρια και τα εθνικά συνθήματα κτυπούσαν το Προεδρικό και δολοφονούσαν πολίτες, καταρρέαν οράματα και προσανατολισμοί, κλονίζονταν ψυχικές και ιδεολογικές ασφάλειες. Η τουρκική εισβολή ολοκλήρωσε το ανθρώπινο δράμα με την κατοχή, τα φονικά και το ξερίζωμα του πληθυσμού από τις πατρογονικές του εστίες. Ο Ιούλης του 1974 έγινε η στιγμή που διαίρεσε την ιστορία της Κύπρου στην προ του 74 και στη μετά το 74 περίοδο, όπως ακριβώς υπήρξε για την ανθρωπότητα η εποχή προ και μετά Χριστό.

Μέσα σε αυτή τη σύγχυση και το χάος, τη στιγμή ακριβώς που έπαυσαν οι βεβαιότητες στη ζωή μας και κλονίστηκαν αξίες που θεωρούσαμε αναμφισβήτητες, εμφανίστηκε ο ΝΚΣ με ιδέες και πρόγραμμα πέραν από τα καθιερωμένα. Έκανε το μεγάλο άλμα.

Τι μας είπε ο ΝΚ Σ.;

Ότι όλοι όσοι κατοικούμε σε αυτό τον τόπο είμαστε Κύπριοι, ο καθένας με τα δικά του πολιτιστικά και θρησκευτικά χαρακτηριστικά, αλλά και με τα κοινά συμφέροντα και τις κοινές εμπειρίες και παραδόσεις που προσδιορίζουν την ταυτότητα μας και ως Κυπρίων. Όλοι ΕΚ, ΤΚ, Μαρωνίτες, Αρμένιοι και Λατίνοι, είμαστε κληρονομιά πολιτιστική και πολιτική της κοινής πατρίδας Κύπρου.

Είπε ο ΝΚΣ ότι το Κυπριακό δεν είναι ένα εθνικό ζήτημα που αναζητά τη δικαίωση με μονομερείς ενέργειες και με μεθόδους βίας και επιβολής της μιας πλευράς πάνω στην

άλλη. Το πρόβλημα της Κύπρου, μας είπε ο ΝΚΣ είναι πολιτικό πρόβλημα που αναζητά τη λύση του πάνω στη συνεργασία και τη συμπόρευση όλων, ιδιαίτερα των δυο μεγαλύτερων κοινοτήτων, των ΕΚ και των ΤΚ.

Ο ΝΚΣ αναζήτησε νέα ερείσματα για την Κύπρο και τους ανθρώπους της.

Είπε ότι το πρόβλημα της Κύπρου είναι ζήτημα εσωτερικής ανάπτυξης, εκσυγχρονισμού της κοινωνίας, συμπόρευσης ΕΚ και ΤΚ και από κοινού αναζήτησης συμμάχων για μια ενωμένη και όχι διχοτομημένη Κύπρο.

Ο ΝΚΣ δεν αρκέστηκε σ' αυτή τη θεωρητική τοποθέτηση. Προχώρησε και πάρα πέρα, υπέδειξε τους τρόπους που τούτο θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί.

Ζήτησε το αυτονόητο. Αυτό που θα έπρεπε εξ αρχής από το 1960 να κάνουμε, να στήσουμε κράτος, και να σεβαστούμε τα σύμβολά του. Να διαχωρίσουμε το κράτος από την κοινότητα.

Να θυμηθούμε ότι έχουμε κυπριακή σημαία και ότι μόνο όταν στηριχτούμε στην έννοια του ευνομούμενου και δημοκρατικού Κυπριακού Κράτους θα μπορέσουμε να ελπίσουμε σ' ένα καλύτερο μέλλον.

Για να γίνει τούτο κατορθωτό θα έπρεπε να παραμεριστούν όσα μας διαιρούν και να αναζητηθούν όλα όσα μας ενώνουν.

Και είπε τότε το αυτονόητο, ότι ο ελληνικός εθνικός ύμνος και η ελληνική σημαία δεν μπορούν να γίνουν λάβαρα αγώνα για τη διάσωση της Κύπρου και για έναρξη μιας νέας περιόδου στην ιστορία μας, με συμβίωση ΕΚ και ΤΚ

Υποστήριξε ακόμη την ευθύνη αλλά και την υποχρέωση της Κυβέρνησης και του λαού να τιμά την επέτειο της Κυπριακής Ανεξαρτησίας.

Δεν έμεινε μόνο στα σύμβολα και στα οφθαλμοφανή συνταγματικά ζητήματα, μίλησε και για την παιδεία. Υποστήριξε με σαφήνεια ότι θα πρέπει να ξεπεράσει τον κενολόγο πατριωτισμό και να δώσει νέα δείγματα γνώριμιας και αγάπης για τον τόπο και τους ανθρώπους του. Να ξέρουμε την Ελλάδα, αλλά να μάθουμε και την Κύπρο. Υποστήριξε ότι η παιδεία μας χρειάζεται νέο περιεχόμενο προσαρμοσμένο στην κυπριακή προοπτική της συμβίωσης και της συνεργασίας μεταξύ των ανθρώπων.

Μας θύμισε ακόμη ότι κοντά στους ήρωες των απελευθερωτικών αγώνων θα πρέπει να προσθέσουμε και όσους θυσίαστηκαν για να στηρίξουν την ΚΔ. Τον Καβάζογλου και το Μισιαούλη, αλλά και τους πρωτομάρτυρες της Κυπριακής Δημοκρατίας Αϊχάν Χικμέτ και Αχμέτ Γκιουρκάν όπως και τον Κουτλού Ανταλί, που δολοφονήθηκε αργότερα γιατί έγραφε εναντίον της δημογραφικής αλλοίωσης της Κύπρου. Και να μην ξεχνούμε τον Ιχσάν Αλή, τον πρωτοπόρο στον αγώνα για την αποτροπή των διακοινοτικών συγκρούσεων.

Όλα αυτά όμως σήμαιναν ανατροπή μιας από καιρό εδραιωμένης τάξης πραγμάτων. Για να εφαρμοστούν οι ιδέες του ΝΚΣ θα έπρεπε να φύγουν όλοι όσοι συνετέλεσαν στην ύπνωση, στην παραπλάνηση, στη διαίρεση, στη δημαγωγία, στην κατάχρηση εξουσίας. Έπρεπε να εκδιωχθούν οι διεφθαρμένοι, που έκτοτε ήταν φανερή η παρουσία τους με τους ξαφνικούς τους, προκλητικούς, τους αθέμιτους πλουτισμούς και την πατριδοκαπηλία τους. Έπρεπε να εξουδετερωθεί το παρακράτος της βίας, τρομοκρατίας, απειλών και φόνων.

Έπρεπε να ξαναγραφτεί η ιστορία. Να τεκμηριωθούν οι καταστάσεις για να μπορεί η ιστορία να γράφεται στη λεπτομέρειά της με την ανάλογη κατανομή ευθυνών και όχι με αθωωτικούς γενικολόγους αφορισμούς. Έπρεπε να καταγράφεται η δράση της χούντας και η σύμπραξή της με τους ντόπιους συνεργάτες της και την ΕΟΚΑ Β'. Η εισβολή της Τουρκίας δεν εξαφάνιζε το πραξικόπημα όπως κάποιοι ιθύνοντες από την Ελλάδα και την Κύπρο επιδίωκαν. Αντίθετα φανέρωνε πόσο εγκληματική ήταν η προδοσία της χούντας.

Θα έπρεπε να διαλυθούν μύθοι για ξένες συνωμοσίες, να αναζητηθούν οι ευθύνες στο εσωτερικό μέτωπο και να καταδειχθούν οι ενοχές υπευθύνων και ηγετών. Και εφόσον υπήρχε έγκλημα, θα έπρεπε να υπάρξει και τιμωρία.

Θα έπρεπε ακόμη να ξαναδούμε τις ευθύνες για την κατάσταση και της Εκκλησίας όπως κάθε αρχή και εξουσία που ευλογεί σε κάθε λειτουργία.

Όμως αυτό δεν ήταν ανεκτό από τους ταγούς διαφόρων επιπέδων και αποχρώσεων και τότε σκληρύνθηκαν οι καταστάσεις. Βγήκαν στο προσκήνιο οι «Έλληνες Φιλολογοί», οι «Έλληνες λογοτέχνες», ιθύνοντες του Υπουργείου Παιδείας, η «Ομάδα Ελλήνων Κυπρίων» και πολλοί αρθρογράφοι σε εφημερίδες και περιοδικά. Ήταν οι ιθύνοντες που δεν ήθελαν την αλλαγή, γιατί θα κλονιζόταν η δική τους θέση. Και τότε έδωσαν το άπαντον των δυνάμεων τους για την αδιατάρακτη συντήρηση της προηγούμενης τάξης.

Το μήνυμα των ταγών ήταν ότι ο πατριωτισμός απαιτούσε να παταχθεί ο Νεοκυπριακός και να σιγήσουν τα μέλη του, γιατί ήταν «αγγλοσάξονες» και «λεβαντίνοι», γιατί αποζητούσαν αποκοπή από τον υπόλοιπο ελληνισμό, γιατί απεκδύονταν την ελληνικότητα για να προσεγγίσουν τους Τουρκοκύπριους, γιατί προήγαν τον κυπριωτισμό, απαρνούντο και εκφύλιζαν την εθνική ταυτότητα και μείωναν την αγωνιστικότητα του Ελληνισμού

Κατάγγειλαν τις σκοτεινές επιδιώξεις των Νεοκυπρίων, « τις αντεθνικές τους ιδέες», « τους κρυφούς και φανερούς εχθρούς του έθνους», τη «συμμορία σλαβογραικύλων καθαυτών». Προχωρήσαν και πάρα κάτω, κάλεσαν το κράτος να επέμβει, να πάρει μέτρα, να διώξει τους υπονομευτές της εθνικής συνείδησης και τους αρνησιπάτριδες.

Δεν ήταν όμως μόνο οι ντόπιοι καιροσκόποι και διεφθαρμένοι αξιωματούχοι που πολεμούσαν τον ΝΚ και τις ιδέες του, ήταν και η επίσημη Ελλάδα, η Ελληνική Πρεσβεία. Στο βιβλίο του « Άκρως απόρρητο - Ειδικού Χειρισμού» ο Πρέσβης της Ελλάδας στην Κύπρο, Χρήστος Ζαχαράκης, γράφει ότι τον επισκέφθηκε ο ΝΚΣ με «πρόεδρο τον, αγνώστων λοιπών στοιχείων μαρωνίτη Μπαρτοβάνη». Και συνεχίζει «Πρόκειται για πρόδηλα επικίνδυνες κινήσεις οι οποίες εξυπηρετούν, ενσυνείδητα ή ασυνείδητα, ποικίλα ξένα συμφέροντα, προωθώντας βαρύγδουπα συνθήματα περί δημιουργίας «κυπριακής συνειδήσεως», «αδελφοποίησεως» με τους Τ/κύπριους και συνυπάρξεως σε μια δήθεν «κοινή» πατρίδα των Κυπρίων». (σ.39).

Το κυπριακό κατεστημένο σε συνεργασία με την ελληνική νομενκλατούρα, με πρόσχημα τη διάσωση των Κυπρίων από τον κίνδυνο του αφελληνισμού, συνέχισαν την πολιτική των πιο ακραίων εθνικιστικών καταστάσεων, που δεν ήταν διαφορετική από αυτήν της χούντας.

Έζησαν και αυτοί και οι υπηρεσίες τους στην άγνοια και τη διαστρέβλωση. Ονόμασαν τον Αντρέα Μουρτουβάνη, γόνο ελληνικής μεγαλοαστικής, εθνικόφρονος οικογένειας, Μπαρτοβάνη, τον θεώρησαν «αγνώστων λοιπών στοιχείων» και τον βάπτισαν μαρωνίτη που είχε μάλιστα και συνωμοτικά σχέδια εναντίον των Ελλήνων.

Αφύσικο κι απαράδεκτο για τον Έλληνα Πρέσβη να διαβάζει και να ακούει ότι ΕΚ, ΤΚ, Μαρωνίτες, Λατίνοι και Αρμένιοι έχουν κοινή πατρίδα την Κύπρο και ότι όλοι αυτοί αγαπούν τον τόπο της καταγωγής τους, την ίδια την πατρίδα τους.

Η συκοφαντία και το ψεύδος, η δημαγωγία και η παραπλάνηση ήταν μια δοκιμασμένη μέθοδος, που επανήλθε στο προσκήνιο από επαγγελματίες του είδους . Καλλιέργησαν μια νέα τρομοκρατία με ψεύδη και απειλές για να αχρηστεύσουν τους ΝΚ και να σβήσουν τη φωνή τους. Τέτοιο ήταν το κλίμα που δημιούργησαν, ώστε η αναφορά και μόνο σε Νεοκυπρίους να σημαίνει προδοτή, που δεν έπρεπε να υπάρχει ούτε να εργοδοτείται κι ούτε να διορίζεται στη Δ.Υ. Άνθρωποι αμέτοχοι του Συνδέσμου, που όμως τους απεδίδετο ο χαρακτηρισμός του Νεοκυπρίου κατέφυγαν στα δικαστήρια για να αποχαρακτηριστούν.

Τα μέλη του ΝΚΣ δεν έμειναν παθητικοί θεατές. Κίνησαν αγωγές για λίβελλο, πάντα με επιτυχή κατάληξη. Οι ιθύνοντες όμως δε λογάριαζαν το νόμο και τη λογική. Επέμεναν με όση αναίδεια τους επέτρεπε η θέση και η ισχύς τους στους ισχυρισμούς τους. Τα μόνο που έκαναν ήταν να προσαρμόσουν ανάλογα τη φρασεολογία τους ώστε να παρακάμπτουν τις πρόνοιες του νόμου.

Ο ΝΚΣ ύστερα από σαράντα χρόνια είναι παρών και δίνει τον δικό του αγώνα. Σημειώνω τρία βασικά σημεία:

Πρώτο : Η συζήτηση που άνοιξε με τις θέσεις του έχουν ιστορία, παρόν και μέλλον. Παρόλη την πολεμική που υπέστη παρέμεινε στο επίκεντρο των συζητήσεων για σαράντα χρόνια. Καθόρισε με τις προτάσεις του την ατζέντα των εξελίξεων. Εκείνο που υπήρξε συνεισφορά του ΝΚ ήταν η μεθόδευση , η έκφραση, η απροσχημάτιστη τοποθέτηση. Ο ΝΚ επιστράτευσε ανθρώπους, πρωτοστάτησε σε πολιτικά και καλλιτεχνικά γεγονότα, έγραψε , μίλησε, αγωνίστηκε χωρίς κανένα ενδοιασμό με τόλμη και ειλικρίνεια γι' αυτό και έπεισε πολλούς που σήμερα, από τα δικά τους πόστα, υποστηρίζουν παρόμοιες απόψεις.

Δεύτερο: Ο ΝΚ είναι εδώ υπάρχει, παράγει έργο , με τα σωστά και τα λάθη του, δημιουργεί, ανοίγει προοπτικές, ενώ οι πολέμιοι του χάθηκαν, αφανίστηκαν, ξεχάστηκαν. Όσοι τον ύβρισαν έμειναν με τις ύβρεις που χαρακτηρίζουν τους ίδιους, χωρίς καθόλου να αγγίξουν τον ΝΚ, που τολμά να σκεφτεί ελεύθερα και που παραμένει πρωτοποριακός και πειστικός μέσα στον κόσμο.

Τρίτο: Δεν ξέρω αν στόλισαν άλλη πρωτοβουλία με τόσες ύβρεις όσο το ΝΚ, με μόνη πιθανή ισοπαλία την Επιτροπή Για Την Αποκατάσταση Της Δημοκρατίας Στην Ελλάδα. Νομίζω ότι μπορεί να κάνει μια από τις πιο πλούσιες συλλογές ύβρεων και χαρακτηρισμών. Κι αυτό είναι η ένδειξη της επιτυχίας του. Έτσι επαληθεύει το Ευαγγελικό:

-Αλλοίμονο σ' αυτούς που δεν αμφισβητήθηκαν
Γιατί θα πει πως ταυτίστηκαν με όλους τους ανθρώπους

-Αλλοίμονο σ' αυτούς που δεν διώχθηκαν
Γιατί θα πει πως δεν πολέμησαν ούτε με σκιές

-Αλλοίμονο σ' αυτούς που δεν θανατώθηκαν
Γιατί θα πει πως δεν πλήρωσαν το φόρο της ζωής στο ακέραιο.

Συμπέρασμα: Εκείνο που έχει σημασία στις κρίσιμες στιγμές δεν είναι το αξίωμα που κατέχεις, αλλά τι είπες, ποια θέση κράτησες, ποια ευθύνη ανέλαβες. Δεν έχει σημασία αν έκανες λάθη ή αν κάποια από όσα είπες είχαν κάποια δόση υπερβολής. Εκείνο που έχει σημασία είναι αν μίλησες με τόλμη και σαφήνιιά όταν οι άλλοι σιωπούσαν. Τα μέλη του ΝΚΣ μπορούν σήμερα να σταθούν με υπερηφάνεια και αξιοπρέπεια να υπερασπιστούν τις θέσεις τους, όταν κάποιοι από τους κατηγορούς τους είναι φυλακή και πολλοί άλλοι ξοφλημένοι πολιτικάντηδες.

Μπορούν ακόμα να αντιμετωπίζουν την ιστορία με αίσθημα ικανοποίησης, γιατί στον αγώνα τους που συνεχίζεται δεν είναι μόνοι. Υπάρχουν πια πολλοί που υποστηρίζουν παρόμοιες ιδέες. Και το πιο σημαντικό είναι ότι όλα πια δείχνουν ότι μόνο προς την κατεύθυνση που υπέδειξε ο ΝΚΣ υπάρχει η διέξοδος της ιστορίας, η ρύθμιση του Κυπριακού προβλήματος.